

Förvaltningsrätten i Uppsala
forvaltningsratteni uppsala@dom.se

Enköping kommuns svar i mål nr 4421–25

Enköping kommuns inställning

Enköpings kommun, genom kommunstyrelsen, bestrider Sverker Scheutz yrkande.

Skäl för bestridande

Kommunens beslut, att avgiften för prövningen av ansökan om gårdsförsäljningstillstånd ska vara 4000 kr, strider inte mot kommunallagen och ska därför inte upphävas.

Av 5 a kap. 17 § alkohollagen (2010:1622) framgår att kommunen får ta ut en avgift för prövningen av ansökan om gårdsförsäljning enligt de grunder som bestäms av kommunfullmäktige. Enligt kommunalrättsliga grundsatsar står det kommunen fritt att finansiera sin verksamhet med skattemedel, kommunen är alltså inte skyldig att ta ut avgift för ansökan om gårdsförsäljningstillstånd. Väljer kommunen att ta ut avgift så ska avgiftsnivåerna fastställas i enlighet med självkostnadsprincipen. Utöver denna princip aktualiseras främst likställighetsprincipen, vilken kan i fråga om avgifters fördelning allmänt sägas innebära att lika avgift ska utgå för lika prestation. Kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgift. Alla som ansöker om gårdsförsäljningstillstånd betalar samma avgift, det differentieras inte beroende på vem som är sökande. Att denna avgift skiljer sig från andra tillstånd enligt alkohollagen innebär inte att avgiften strider mot likställighetsprincipen, eftersom det rör sig om olika typer av tillstånd. En kommunmedlem som ansöker om gårdsförsäljningstillstånd befinner sig inte i samma läge som en som ansöker om serveringstillstånd. För att kunna beviljas gårdsförsäljningstillstånd behöver medlemmen bedriva en annan typ av verksamhet än om den ska beviljas serveringstillstånd.

Kommunens avgiftssättning kan användas som ett medel för att styra konsumtion i en samhällsekonomiskt önskvärd riktning (se prop. 1993/94:188 s 87). Småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker förbättrar förutsättningarna för lokal besöksnäring. Besöksnäringen och de småskaliga mat- och dryckesföretagen

bidrar till lokal tillväxt och sysselsättning (se prop. 2024/25:86 s 18 f.). Skattesubventionen i detta fall riktar sig till en bransch och inte till enskilda näringsidkare och syftar till att allmänt främja besöksnäringen i kommunen, något som sedan länge har erkänts som en kommunal angelägenhet (se till exempel Lundin och Madell, Kommunala befogenheter, 9 uppl., 2023, s 344).

Sammanfattningsvis anser kommunen att det överklagade beslutet upp bärs av ett allmänt intresse, inte strider mot likställighetsprincipen och inte innebär ett otillåtet stöd till enskilda näringsidkare. Kommunens beslut om avgift för prövning av ansökan om gårdsförsäljningstillstånd strider därmed inte mot kommunallagen och ska inte upphävas.